

داده کاوی در حوزه بانکداری با نگرشی بر اعتبار سنجی مشتریان

سحر حاجی زاده، زهرا طورانی

چکیده

تعیین اعتبار و میزان ریسک مشتریان همواره یکی از دغدغه‌های بانک‌ها و موسسات مالی است. مدل‌های امتیازدهی روش‌های موثری هستند که برای تعیین اعتبار مشتریان به کار برده می‌شوند. تعیین میزان ریسک مشتریان با استفاده از مدل‌های امتیازدهی اعتباری به موسسات مالی و بانکی کمک می‌کند تا از بروز ضرر و زیان‌های مالی ناشی از عدم بازپرداخت اقساط تسهیلات به وسیله مشتریان با ریسک بالا، جلوگیری به عمل آورند. این مطالعه تلاش داشته است تا با استفاده از سه روش امتیازدهی اعتباری به عنوان روش‌های داده کاوی به بررسی میزان اعتبار مشتریان پردازد و سپس بر اساس نتایج بدست آمده اقدام به مقایسه این مدل‌ها بر اساس میزان خطای پیش‌بینی آن‌ها اقدام کرده است. سه روش داده کاوی استفاده شده در این تحقیق شامل کارت امتیازی اعتباری، درخت تصمیم‌گیری و رگرسیون لجستیک است. نرخ طبقه نادرست هر یک از این سه روش نشان داد که، درصد خطای طبقه‌بندی نادرست مشتریان در روش کارت امتیازی اعتباری کمتر از درخت تصمیم‌گیری و رگرسیون لجستیک است. نرخ طبقه بندی نادرست برای سه مدل کارت امتیازی اعتباری، درخت تصمیم‌گیری و رگرسیون لجستیک به ترتیب برابر ۲۴,۳۸ درصد، ۳۹,۶۸ درصد و ۲۶,۱۹ درصد است. مدل کارت امتیازی اعتباری دارای بیشترین حساسیت (sensitivity) است (۳۰,۰۰ درصد) یعنی بیشترین طبقه‌بندی مناسب را از افراد قصور کننده در بازپرداخت اقساط ارائه می‌دهد. از دیگر یافته‌های این تحقیق مناسب بودن روش کارت امتیازی اعتباری نسبت به روش‌های دیگر در تعیین اشتباه مقصران در بازپرداخت اقساط دارای کمترین میزان است.

واژگان کلیدی: داده کاوی، کارت امتیازی اعتباری، رگرسیون لجستیک، درخت تصمیم‌گیری، ریسک اعتباری.